

15.2.2021, klo 13.00

Kuntarahoitus Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2020

 ŠKODA

Kuntarahoitus

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2020

- Vuotta 2020 leimasi koronapandemia. Pandemia kiihdytti merkittävästi Kuntarahoitus-konsernin asiakasrahoituksen, erityisesti kuntasektorin rahoituksen kasvua. Muilta osin pandemian vaikutukset konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan olivat vähäiset.
- Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli 197 miljoonaa euroa (186 miljoonaa euroa) ja se kasvoi tilikauden aikana 6,2 % (-2,1%). Konsernin korkokate oli 254 miljoonaa euroa (240 miljoonaa euroa). Kasvua oli 5,8 % (1,7 %). Tilikauden kulut olivat 58 miljoonaa euroa (60 miljoonaa euroa), eli 3,0 % (+22,8 %) vertailukautta pienemmät.
- Liikevoitto oli 194 miljoonaa euroa (131 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset olivat tilikaudella -3 miljoonaa euroa (-54 miljoonaa euroa).
- Konsernin CET1-vakavaraisuus oli edelleen erittäin vahva ollen 104,3 % (83,1%). Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuus olivat vuoden 2020 lopussa 132,7% (107,9 %).

- Vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli joulukuun lopussa 3,9 % (4,0 %). Kesäkuussa 2021 voimaan tulevan CRR II -säätelyn mukaisesti laskettu vähimmäisomavaraisuusaste oli vuoden lopussa 13,4 % sisältäen julkisen kehitysluottolaitoksen asemaan liittyvät vähennykset, joiden mukaisesti konsernin asiakasrahoitus ei enää rasita vähimmäisomavaraisuusastetta.
- Pitkäaikainen asiakasrahoitus oli joulukuun lopussa 28 022 miljoonaa euroa (24 798 miljoonaa euroa) ja se kasvoi 13,0 % (8,0%). Pitkäaikainen asiakasrahoitus sisältää pitkäaikaisen laina- ja leasingrahoituksen. Uusi luotonanto oli tammi-joulukuussa 4 764 miljoonaa euroa (3 175 miljoonaa euroa). Lyhytaikainen asiakasrahoitus kasvoi 1 310 miljoonaan euroon (804 miljoonaa euroa) eli 62,9 % (10,9 %) edellisvuoteen verrattuna. Kasvua kiihdytti koronapandemian aiheuttama konsernin asiakkaiden luottokäynnän kasvu sekä muiden luottolaitosten rahoituksen tarjonnan pienentyminen.
- Pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristöinvestointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta oli 1 786 miljoonaa euroa (1 263 miljoonaa euroa) ja yhteiskunnallista rahoitusta 589 miljoonaa euroa (- miljoonaa euroa) vuoden lopussa.
- Pitkäaikainen uusi varainhankinta oli vuoden aikana 10 966 miljoonaa euroa (7 385 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä oli joulukuun lopussa 38 139 miljoonaa euroa (33 929 miljoonaa euroa).
- Konsernin likviditeettitilanne on säilynyt hyvänä. Kokonaislikviditeetti oli joulukuun lopussa 10 089 miljoonaa euroa (9 882 miljoonaa euroa). Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio*) oli vuoden lopussa 264,4 % (430,2 %).
- Kuntarahoituksen hallitus ehdottaa, että se voi yhtiökokouksen valtuuttamana päättää maksaa osinkoa enintään 0,52 euroa osakkeelta, yhteensä enintään 20 313 174,96 euroa. Valtuutus on voimassa Kuntarahoituksen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkamiseen saakka. EKP:n suosituksen mukaisesti hallitus aikoo pidättäytyä päättämästä osingonmaksusta tämän valtuutuksen perusteella 30. syyskuuta 2021 saakka.
- Näkymät vuodelle 2021: Kuntarahoitus arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan saman tasoinen kuin vuonna 2020. IFRS 9 -tilinpäätösstandardin arvostussäännökset voivat aiheuttaa merkittäviä realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös kokonaisliikevoiton volatiliiteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta lyhyellä aikavälillä. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa *Näkymät vuodelle 2021*.

Tuloksen ja tilikauden muutosta kuvaavien lukujen vertailulukuna on käytetty vuoden 2019 vastaavan jakson lukua. Taseen ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2019 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

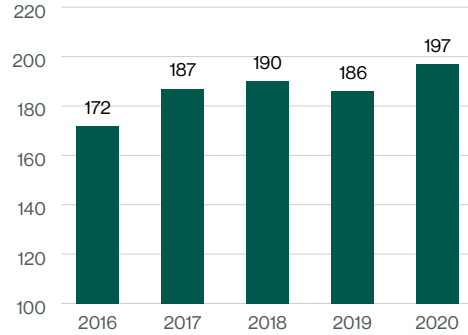
Konsernin avainluvut

	31.12.2020	31.12.2019
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	197	186
Liikevoitto (milj. euroa)*	194	131
Korkokate (milj. euroa)*	254	240
Uusi luotonanto (milj. euroa)*	4 764	3 175
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	28 022	24 798
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	10 966	7 385
Taseen loppusumma (milj. euroa)	44 042	38 934
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 277	1 162
Ensisijainen pääoma Tier 1 (milj. euroa)	1 624	1 510
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 624	1 510
CET1-vakavaraisuus, %	104,3	83,1
Tier 1 -vakavaraisuus, %	132,7	107,9
Kokonaisvakavaraisuus, %	132,7	107,9
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	3,9	4,0
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	9,4	6,8
Kulu-tuotto-suhde*	0,2	0,3
Henkilöstö	165	167

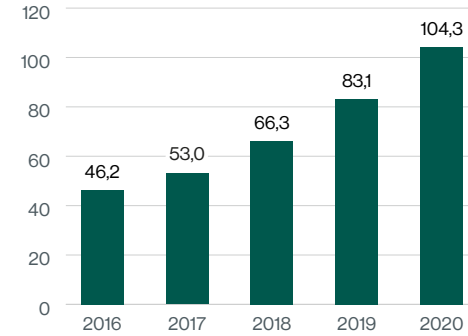
* Kyseessä on vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 39–46. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoituskonsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.

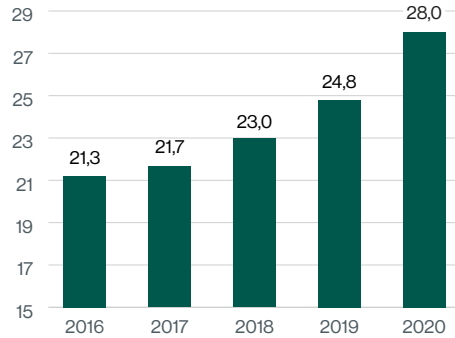
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, milj. euroa*

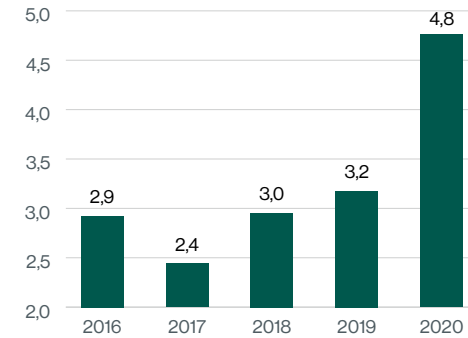
CET1-vakavaraisuus, %

Pitkäaikainen asiakasrahoitus, mrd. euroa*

Uusi luotonanto, mrd. euroa*

* Kyseessä on vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 39–46. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahhoitus-konsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.

Toimitusjohtaja Esa Kallio kommentoi tilikautta 2020

Koronapandemia koetteli taloutta vuonna 2020, mutta pahimmat kriisiskenaariot eivät toteutuneet. Pandemian ensimmäinen aalto yllätti kotitaloudet, yritykset sekä markkinat. Keskuspankkien ja valtioiden nopeat elvytystoimet kuitenkin tasapainottivat tilanteen.

Kokonaisuudessaan Suomi on onnistunut koronaviruksen torjunnassa hyvin, ja taloudellinen aktiviteetti ja sitä kautta verokertymät ovat pysyneet paremmalla tasolla kuin alun perin pelättiin. Pandemian aiheuttamat merkittävimmät taloudelliset vaikutukset ovat kuntatasolla kasaantuneet etenkin isoille kaupungeille ja Pohjois-Suomen turismista eläville paikkakunnille.

Asiakkaidemme rahoitustarve kasvoi vuonna 2020 merkittävästi. Rahoituksen kysynnässä syntyi poikkeuksellinen piikki maalīs–toukokuussa, kun etenkin kunta-asiakaamme varautuivat oletettuihin pandemian aiheuttamiin kulujen kasvuun ja tulojen laskuun. Samalla rahoituksen tarjonta asiakkaillemme väheni muiden luotto-laitosten keskittyessä yksityissektorin rahoittamiseen. Pandemian vaikutukset asuntotuotantoon jäivät vähäisiksi, ja yleishyödyllisen asuntotuotannon rahoituksen kysyntä säilyi ennallaan.

Tilanne kansainvälisillä pääomamarkkinoilla muuttui koronapandemian aiheuttaman epävarmuuden myötä nopeasti keväällä 2020, ja varainhankinta yleisesti ottaen vaikeutui. Kuntarahoituksen maine vastuullisena ja luotettavana toimijana sekä pitkäjänteinen yhteistyömme sijoittajien kanssa takasivat oman varainhankintamme jatkumisen keskeytyksettömänä läpi vuoden.

Kansainvälisten sijoittajien kiinnostus vastuullisia ja turvallisia sijoituskohteita kohtaan jatkaa kasvuaan. Vuonna 2020 täydensimme vastuullisten rahoitus- tuotteiden valikoimaamme yhteiskunnallisella rahoituksella, joka on suunnattu erityisen vaikuttaville ja laaja-alaista yhteiskunnallista hyötyä tuottaville hankkeille.

Jatkoimme digitaalisten palvelujemme kehittämistä suunnitellusti, koronapandemian myötä kasvaneet tarpeet vauhdittivat hankkeiden läpivientä. Poikkeusvuoden aikana onnistuimme myös löytämään uusia tapoja kohdata asiakkaitamme. Hyviä esimerkkejä tästä ovat muun muassa sähköisen asiointin laajentuminen, suositut digitaalisten palveluiden verkkokoulutukset sekä eri sidosryhmille suunnatut pääekonomistin taloudelliset katsaukset.

Vuosi 2020 merkitsi Kuntarahoitukselle paluuta perustehtävän pariin. Onnistuimme vastaamaan asiakkaidemme voimakkaasti kasvaneisiin rahoitustarpeisiin haastavassa markkinatilanteessa. Suurin kiitos tästä kuuluu henkilökunnallemme, joka on osoittanut uskomatonta kykyä joustaa ja omaksua uutta. Haluan kiittää myös asiakkaitamme, jotka ovat avoimesti lähteneet mukaan kokeilemaan uutta ja näin mahdollistaneet läheisen yhteistyömme jatkumisen myös tänä poikkeuksellisena vuonna.

Esa Kallio
toimitusjohtaja

Toimintaympäristö vuonna 2020

Maailmantalouden suhdanne oli vuoden 2020 alkaessa jo selvästi heikentynyt Yhdysvaltain ja Kiinan välisen kauppasodan seurauksena. Koronapandemian puhkeaminen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä johti kuitenkin talouden nopeaan pudotukseen, kun epidemian hillitsemiseksi jouduttiin useissa maissa rajoittamaan liikkumista ja fyysisiä kontakteja. Koronakriisi iski ennen kaikkea kotitalouksien kulutusmahdollisuuksiin. Palvelusektori kärsi eniten, mutta alkuvaiheessa myös teollisuuden arvoketjuissa oli merkittäviä häiriöitä. Työttömyys nousi jyrkästi, erityisesti Yhdysvalloissa.

Markkinat reagoivat pandemian puhkeamiseen aluksi hyvin voimakkaasti. Maailman osakemarkkinat laskivat muutamassa viikossa yli 30 prosenttia, yrityslainojen riskilisät levenivät ja velkaisimpien valtioiden lainakorot nousivat. Myös pankkien välisillä rahamarkkinoilla virisi epäluottamusta, mikä näkyi maaliskuussa euriborkorkojen selvänä nousuna.

Keskuspankit ja valtiot käynnistivät nopeasti mittavat elvytystoimet, minkä ansiosta reaalityalouden synkin vaihe ohitettiin verrattain nopeasti. Aktiviteetin taso oli globaalisti alimmillaan huhti–toukokuussa. Kesäkauden aikana talouden toipuminen oli odotuksia rivakampaa. Myös työllisyys palautui ennakoitua vahvemmin.

Myös markkinaolosuhteet rauhoittuivat sängen nopeasti. Osakemarkkinat alkoivat toipua ja riskilisät supistuivat jo maaliskuun lopulla. Myös pahiten pandemian ensimmäisestä aallosta kärsineiden Etelä-Euroopan maiden lainakorot kääntyivät loppukeväästä laskevalle trendille. Euriborkorot palautuivat kesän aikana hiljalleen EKP:n talletuskoron tuntumaan, loppuvuonna jopa sen alapuolelle. Euro vahvistui.

Koronapandemian toinen aalto käänsi loppuvuonna talouden uudelleen laskuun, mutta kevään kaltaista jyrkkää pudotusta ei enää koettu. Tartuntojen torjuntatoimista

huolimatta talouden perusfunktiota kyettiin ylläpitämään selvästi paremmin kuin keväällä. Maailmantalouden arvioitiin supistuneen vuonna 2020 noin 4,5 prosenttia, euroalueen yli 7 prosenttia ja Suomen noin 3,5 prosenttia.

Suomen pandemiatilanne säilyi useimpia muita maita rauhallisempaan, minkä vuoksi kokonaistuotanto supistui kevään koronakriisissä aiempia arvioita vähemmän ja elpyi kesäkuukausina odotuksia vahvemmin. Suomen bruttokansantuote supistui kansainvälisesti vertaillen hyvin maltillisesti.

Koronapandemia aiheutti kunnille merkittäviä tulomenetyksiä kuntaverojen ja maksutuottojen vähenemisen kautta. Valtion koronatuot huomioiden kuntatalouden kannalta vuosi 2020 oli kuitenkin edellisvuotta parempi.

Koronapandemian vaikutukset Kuntarahoitus-konserniin

Koronapandemian puhkeaminen ja siihen liittyvä talouden epävarmuuden kasvu on kasvattanut Kuntarahoitus-konsernin liiketoiminnan volyymeja merkittävästi, mutta on vaikuttanut konsernin taloudelliseen tilanteeseen melko rajoitetusti.

Yleisten pandemiarajoitusten myötä konsernin toimintatavat ovat etätyökäytäntöineen muuttuneet, mutta liiketoiminta on jatkunut normaalisti. Koronapandemia lisäsi rahoituksen kysyntää etenkin kriisin alkuvaiheessa, koska sen oletettiin kasvattavan kuntien kustannuksia. Valtio on suurelta osin korvannut koronapandemian kustannuksia kunnille, mutta vähentyneiden tulojen vuoksi rahoituksen kysyntä on kasvanut. Samanaikaisesti muut luottolaitokset vetäytyivät pandemian vuoksi osittain kunta-asiakkaiden rahoitusmarkkinoilta ja keskittyivät palvelemaan muita asiakasryhmiään.

Nämä tekijät lisäsivät selvästi konsernin palvelujen kysyntää. Konserni pystyi täyttämään hyvin asiakkaidensa rahoitustarpeet, koska sen varainhankinta jatkui menestyksekkäänä myös poikkeusolosuhteissa ja likviditeetti on säilynyt hyvällä tasolla.

Kuntarahoitus on kansallisesti merkittävä luottolaitos, ja sen häiriötön toiminta on keskeistä suomalaiselle yhteiskunnalle. Konsernin henkilökunnan terveyttä ja turvallisuutta sekä toiminnan jatkuvuutta on varmistettu sillä, että henkilökunta on työskennellyt poikkeusolosuhteissa pääasiallisesti etänä. Tällä on varmistettu osaltaan Kuntarahoituksen tuottamien yhteiskunnan kannalta keskeisten palvelujen ja liiketoimintaprosessien jatkuvuus kriisin aikana.

Helpottaakseen asiakkaiden asiointia koronarajoitusten aikana konserni on kehittänyt digitaalisia palveluitaan. Kuntarahoitus-konserni on tehostanut digitaalisiin palveluihin liittyvää etätukea ja järjestänyt suosittuja verkkokoulutuksia, joissa asiakkaita perehdytetään digitaalisten palveluiden tehokkaaseen käyttöön. Konserni on lisäksi järjestänyt asiakkaille ja muille sidosryhmille lukuisia webinaareja talouden näkymiin ja kuntatalousvaikutuksiin liittyvistä teemoista.

Yksittäisillä Kuntarahoitus-konsernin asiakkaila taloudenhoito on vaikeutunut koronakriisin vuoksi. Kuntarahoitus on tarjonnut asiakkailleen mahdollisuuden joustoihin lainojen lyhennyksissä, jos koronapandemia on

vaikuttanut väliaikaisesti luotonhoitokykyyn. Asiakkaiden tarve lyhennysvapaisiin on kuitenkin ollut maltillinen. Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena ja odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä on edelleen vähäinen. Konsernin asiakassaamiset luokitellaan vakavaraisuuslaskennassa O-riskiluokkaan, koska ne ovat suomalaisilta kunnilta tai niihin liitty turvaava kunnan takaus tai kiinteistövuokua täydentävä valtion täytetäkaus. Johdon arvion mukaan kaikki asiakassaavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota näin ollen synny.

Koronapandemian vuoksi valvontaviranomaiset ovat myöntäneet valvottavilleen helpotuksia, joiden tavoitteena on varmistaa pankkisektorin kyky luotottaa asiakkaita poikkeuksellisissa olosuhteissa. Vallinneesta tilanteesta riippumatta konsernin vakavaraisuuden tunnusluvut ovat vahvoja, ja viranomaisten myöntämällä helpotuksilla on ollut vain vähäinen vaikutus vakavaraisuus- ja vähimmäisomavaraisuusaste -lukuihin. Sovelletuista helpotuksista ja niiden vaikutuksesta kerrotaan luvuissa *Konsernin omat varat ja vakavaraisuus* sekä *Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit*.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

KONSERNIN TULOS Miljoonaa euroa	1-12/2020	1-12/2019	Muutos, %
Korkokate	254	240	5,8
Muut tuotot	2	6	-57,0
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	257	246	4,3
Palkkiokulut	-5	-4	19,6
Henkilöstökulut	-18	-18	0,8
Muihin hallintokuluihin luettavat erät	-15	-15	4,0
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-6	-6	-6,3
Liiketoiminnan muut kulut	-15	-18	-17,1
Kulut yhteensä	-58	-60	-3,0
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	-1	0	<-100,0
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	197	186	6,2
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-3	-54	-94,3
Liikevoitto	194	131	47,9
Tilikauden tulos	155	105	48,0

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä. Yli 100 % muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100 % tai <-100 %.

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui vahvana vuoden 2020 aikana. Kuntarahoitus-konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 6,2 % (-2,1 %) edellisvuodesta ja oli 197 miljoonaa euroa (186 miljoonaa euroa). Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoivat 257 miljoonaan euroon (246 miljoonaa euroa) eli edellisvuoteen verrattuna kasvua oli 4,3 % (3,3 %). Kulut pienenevät 58 miljoonaan euroon (60 miljoonaa euroa) ja laskua oli 3,0 % (+22,8 %). Vuoden 2020 aikana koronapandemia hidasti kulujen kasvua, mutta samalla se kiihdytti liiketoiminnan kasvua, millä oli positiivinen vaikutus korkokatteeseen. Kokonaisuudessaan koronapandemialla ei ollut merkittäviä negatiivisia vaikutuksia perusliiketoiminnan tulokseen ja kannattavuuteen.

Korkokate oli 254 miljoonaa euroa (240 miljoonaa euroa) ja se parani edellisvuodesta 5,8 % (1,7 %). Korkokatteen kasvu johtuu asiakasrahoituksen kasvusta, onnistuneesta varainhankinnasta, sekä suotuisasta korkoympäristöstä. Konsernin korkokatteessa ei ole huomioitu tulosvaikutteisesti AT1-pääomallainan 16 miljoonan euron korkokuluja, sillä konsernissa pääomallainan käsitellään oman pääoman ehtoisena instrumenttina. Pääomallainan korkokulut käsitellään osingonjaon tavoin voittovarojen vähennyksenä omassa pääomassa vuosittain koronmaksun toteutuessa.

Muut tuotot pienentyivät edellisestä vuodesta 2 miljoonaa euroon (6 miljoonaa euroa). Muut tuotot sisältävät palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan realisoituneet nettotuotot, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot. Muihin tuottoihin sisältyy myös tytäryhtiö Inspiran liikevaihto.

Palkkiokulut olivat 5 miljoonaa euroa (4 miljoonaa euroa) ja ne koostuvat pääasiassa maksetuista takauspalkkioista, säilytyspalkkioista sekä varainhankintaohjelmien ylläpitokuluista.

Hallintokulut olivat 33 miljoonaa euroa (32 miljoonaa euroa) ja ne kasvoivat 2,3 % (18,5 %). Tästä henkilöstökuluja oli 18 miljoonaa euroa (18 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 15 miljoonaa euroa (15 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut olivat 0,8 % suuremmat kuin edellisvuonna. Henkilöstökulujen kehitykseen on vaikuttanut konsernin henkilömäärän kasvun hidastuminen, kehityshankkeisiin liittyen aktivointikäytäntöjen tarkentaminen sekä koronapandemiasta johtunut yleinen, kaikkia yrityksiä koskenut väliaikainen eläkekulujen lasku. Henkilöstökuluihin sisältyy 0,6 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraus, joka liittyy konsernin toimintojen uudelleenorganisointiin ja uudelleenorganisoinnin vuoksi tilikauden 2020 aikana läpikäytyihin yhteistoimintaneuvotteluihin. Keskimääräinen henkilöstömäärä oli konsernissa tilikaudella 167 henkilöä, kun edellisvuonna se oli 162 henkilöä.

Muihin hallintokuluihin luettavat erät kasvoivat maltillisesti, 4,0 % tilikauden aikana. Koronapandemia on pienentänyt eräitä toiminnan juoksevia kuluja, kuten matkustuskuluja. Toisaalta konserni panostaa merkittävästi tietojärjestelmien kehittämiseen, kuten tällä hetkellä käynnissä olevaan lainojen elinkaarijärjestelmän kehityshankkeeseen. Vuoden 2019 aikana Kuntarahoitus-konserni solmi ulkoistamis-sopimukset liittyen tietojärjestelmien loppukäyttäjä- ja infrapalveluihin sekä liiketoimintajärjestelmien operointiin parantaakseen toimintavarmuutta sekä palveluiden ajallista saatavuutta. Ulkoistamishankkeen käytännön toteutusta

on edistetty tilikauden aikana ja osa tehtävistä on siirretty tuotantoon. Hankkeen arvioidaan valmistuvan vuoden 2021 aikana.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat tilikaudella 6 miljoonaa euroa (6 miljoonaa euroa). Konserni on viime vuosina panostanut merkittävästi tietojärjestelmien ja toiminnan kehittämiseen, mikä on kasvattanut viime vuosien aikana poistopohjaa ja vuosipoistojen määrää.

Liiketoiminnan muut kulut laskivat 15 miljoonaa euroon (18 miljoonaa euroa) ja laskua oli 17,1 % (+14,7 %). Viranomaismaksut olivat 7 miljoonaa euroa (7 miljoonaa euroa) ja ne kasvoivat 13,6 % (-4,7 %) edellisvuoteen nähden. Viranomaismaksujen kasvu johtui pääosin luottolaitosten kriisinhallintajärjestelmän vakaumaksun kasvusta. Muut kuin viranomaiskulut olivat 7 miljoonaa euroa (11 miljoonaa euroa) ja ne laskivat 35,1 % (+23,7 %) vertailukauteen nähden. Laskuun vaikutti eniten tilikauden aikana pienentyneet ulkopuolisten palveluiden ostot verrattuna edellisvuoteen.

IFRS 9 -standardin mukaisesti laskettujen odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä kasvoi tilikauden aikana, ja tulokseen kirjattu määrä oli 0,9 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa). Kuntarahoitus-konserni on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa

käytettäviä tulevaisuuteen suuntautuvia skenaarioita koronapandemian vaikutuksen huomioimiseksi. Skenaariolle arvioidaan toteutumisen todennäköisyydet. Koronapandemian aiheuttaman epävarmuuden vuoksi heikolle skenaariolle on annettu aikaisempaa suurempi painoarvo. Lisäksi Kuntarahoitus-konserni on vuoden 2020 toisen vuosipuoliskon aikana tarkentanut odotettavissa olevien luottotappioiden arviointi- ja mallinnusmenetelmiä sekä mallissa käytettäviä oletuksia. Mallinnusmenetelmän muutos kosketti lainan elinajan laiminlyöntitodennäköisyyden mallinnustapaa, ja näin ollen vaikutus kohdistui koko lainan elinkaaren aikaiseen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään kasvattaen varausta noin 0,5 miljoonalla eurolla.

Lisäksi konserni on kirjannut harkintaan perustuvan 0,34 miljoonan euron lisävarauksen koronapandemian taloudellisten vaikutusten huomioimiseksi. Vuoden 2020 voidaan todeta olleen taloudellisesti poikkeuksellisen heikko tietyille asiakassegmenteille, kuten esimerkiksi taidealalle ja urheiluhallien toiminnalle. Heikentynyt taloudellinen tilanne ei kuitenkaan vielä heijastu Kuntarahoitus-konsernin käyttämissä sisäisissä riskiluokituksissa, jotka on tehty pääsääntöisesti vuoden 2019 tilinpäätöstietojen pohjalta. Koska tiettyjen asiakassegmenttien luottoriskin arvioidaan tämän jälkeen lisääntyneen, konsernin johto päätti kirjata ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen. Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on kuitenkin edelleen pysynyt alhaisena, koska koronapandemialla ei ole ollut vaikutusta konsernin saamiin takauksiin. Johdon arvion mukaan kaikki asiakassaavat

tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin, eikä lopullista luottotappiota näin ollen synny, koska saamiset ovat suomalaisilta kunnilta tai niihin liittyä turvaava kunnan takaus tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetäkaus. Konsernin yli 30-vuotisen historian aikana se ei ole kirjannut lopullisia luottotappioita asiakasrahoituksestaan.

Konsernilla on 31.12.2020 asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia takaussaamisia julkisyhteisöiltä yhteensä 24 miljoonaa euroa (2 miljoonaa euroa). Kasvu johtuu yksittäisistä asiakkaista. Likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt hyvällä tasolla keskimääräisen luottoluokituksen ollessa AA+.

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto oli 194 miljoonaa euroa (131 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heikensivät Kuntarahoituksen liikevoittoa 3 miljoonaa, kun vuotta aiemmin ne heikensivät tulosta 54 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 suojauslaskennan nettotulos oli 4 miljoonaa euroa (-19 miljoonaa euroa) ja realisoitumattomat arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot olivat -7 miljoonaa euroa (-35 miljoonaa euroa).

Konsernin efektiivinen veroaste oli tilikaudella 20,0 % (20,0 %). Vuoden 2020 konsernituloslaskelmassa verot olivat 39 miljoonaa euroa (26 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden tulos verojen jälkeen oli 155 miljoonaa euroa (105 miljoonaa euroa). Konsernin oman pääoman tuotto-% (ROE) oli koko tilikaudelta 9,4 % (6,8 %). Ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ROE oli 9,6 % (9,6 %).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia -32 miljoonaa euroa (28 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana merkittävin muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen laskennallisen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos -17 miljoonaa euroa (10 miljoonaa euroa). Suojauskustannuksen arvonmuutos (*Cost-of-Hedging*) oli -16 miljoonaa euroa (17 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat tilikaudella konsernin omaan pääomaan verovaikutukset huomioon ottaen -28 miljoonaa euroa (-21 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennan mukaiseen ydinpääomaan (*CET1*) realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat verovaikutukset huomioon ottaen -15 miljoonaa euroa (-28 miljoonaa euroa). Tilikauden lopussa realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus vakavaraisuuslaskennan mukaisiin omiin varoihin oli 12 miljoonaa euroa (27 miljoonaa euroa).

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden sen hetkisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin. Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain aiheuttaen volatiliteettia tulokseen, omaan pääomaan sekä omiin varoihin. Yksittäiseen sopimukseen liittyvien arvostusten aiheuttama vaikutus poistuu viimeistään sopimusten eräännyessä.

Riskienhallintaperiaatteidensa mukaisesti Kuntarahoitus-konserni suojaa taloudellisessa mielessä korko-, valuuttakurssi- ja muut markkina- ja hintariskiä johdannaisilla. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta johtuen yleisesti käytössä olevista arvostusmenetelmistä, käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumentin ja sitä suojaavan johdannaisen välillä. Korkokäyrien muodon ja luottoriskilisten muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin. Arvostuserot eivät käytännössä realisoidu kassaperusteisesti, koska konserni pitää rahoitusinstrumentit sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähes aina eräpäivään asti. Myöskään luottoriskilisten muutosten aiheuttamien arvonmuutosten ei odoteta käytännössä realisoituvan luottotappioina, koska konsernin likviditeettireservi on sijoitettu alhaisen luottoriskin instrumentteihin. Tilikauden realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten sekä luottoriskilisten muutokset.

Emoyhtiön tulos

Kuntarahoituksen korkokate oli vuoden 2020 lopussa 238 miljoonaa euroa (224 miljoonaa euroa) ja liikevoitto oli 178 miljoonaa euroa (115 miljoonaa euroa). Tulos tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen oli 22 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennassa ensisijaiseen lisäpääomaan kuuluvan AT1-pääomalainan korkokulut 16,2 miljoonaa euroa vuodelle 2020 on vähennetty emoyhtiön korkokatteessa täysimääräisesti (16,2 miljoonaa euroa). Emoyhtiössä AT1-pääomalaina on kirjattu tase-erään *Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla*.

Tytärtyhtiö Inspira

Kuntarahoituksen tytäryhtiön, Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n, liikevaihto vuodelta 2020 oli 2,8 miljoonaa euroa (3,5 miljoonaa euroa) ja liikevoitto oli 0,1 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa).

Konsernin tasetta koskevat tiedot

KONSERNIN TASE Miljoonaa euroa	31.12.2020	31.12.2019	Muutos, %
Käteiset varat	5 566	4 909	13,4
Saamiset luottolaitoksilta	1 842	818	>100,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 022	24 798	13,0
Saamistodistukset	5 763	5 716	0,8
Johdannaissopimukset	2 358	2 245	5,0
Muut varoihin sisältyvät erät	491	446	10,0
Varat yhteensä	44 042	38 934	13,1
Velat luottolaitoksille	2 001	1 178	69,9
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 884	3 862	0,6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	32 912	29 984	9,8
Johdannaissopimukset	2 861	1 762	62,3
Muut velkoihin sisältyvät erät	679	554	22,7
Oma pääoma	1 705	1 594	6,9
Velat ja oma pääoma yhteensä	44 042	38 934	13,1

Yli 100 % muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100 % tai <-100 %.

Konsernin tase kasvoi 13,1% (9,1 %) ollen vuoden 2020 lopussa 44 042 miljoonaa euroa (38 934 miljoonaa euroa). Kasvu taseen varoissa johtui pääosin asiakasrahoituksen merkittävästä kasvusta, annetuista johdannaiskäteisvakuuksista sekä likviditeetin määrän kasvusta. Velkaerissä taseen kasvu näkyy yleiseen liikkeeseen lasketuissa velkakirjoissa sekä johdannaisten arvostuksissa.

Oma pääoma oli tilikauden lopussa 1 705 miljoonaa euroa (1 594 miljoonaa euroa) sisältäen AT1-pääomalainan 347 miljoonaa euroa (347 miljoonaa euroa). Omaa pääomaa kasvatti tilikauden tulos. Lisäksi konsernin omasta pääomasta on vähennetty AT1-pääomainstrumentin korkoja 12,6 miljoonaa euroa (12,6 miljoonaa euroa) verovaikutus huomioiden sekä tilikaudelta 2019 maksetut osingot 6,3 miljoonaa euroa (6,3 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

Emoyhtiön tase oli tilikauden lopussa 44 042 miljoonaa euroa (38 933 miljoonaa euroa).

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Kuntarahoitus on Suomen ainoa kuntasektorin ja valtion tukeman asuntotuotannon rahoitukseen erikoistunut luottoyhteisö ja selvästi oman asiakaskuntansa suurin rahoittaja.

Kuntarahoitus-konsernin asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen ARAn nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. Kuntarahoituksen myöntämät luotot ovat kaikki suomalaisella julkisyhteisöriskillä ja vakavaraisuuslaskennassa riskipainolla 0 %. Konserni tarjoaa asiakkailleen monipuolisia rahoitukseen liittyviä palveluja ja kokonaisvaltaista tukea investointien suunnitteluun ja talouden hallintaan.

Kuntarahoituksen asiakkaiden rahoituksen kysyntä kasvoi vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna, ja uusi luotonanto tammi–joulukuussa oli edellisvuotta suurempi, 4 764 miljoonaa euroa (3 175 miljoonaa euroa).

Uuden luotonannon määrän kasvu on pääosin aiheutunut koronapandemian aiheuttamasta kunta-alan asiakkaiden

rahoituskysynnän kasvusta sekä siitä, että muut luottolaitokset keskittyivät koronapandemiassa muiden asiakasryhmien rahoittamiseen.

Konsernin pitkäaikaisen asiakasrahoituksen määrä oli vuoden 2020 lopussa 28 022 miljoonaa euroa (24 798 miljoonaa euroa) ja se kasvoi 13,0 % (8,0 %). Luku sisältää pitkäaikaisen laina- ja leasingrahoituksen. Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vuoden lopussa 27 511 miljoonaa euroa (24 458 miljoonaa euroa). Kasvua edellisvuoteen nähden oli 12,5 % (7,4 %).

Pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristöinvestointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta on 1786 miljoonaa euroa (1 263 miljoonaa euroa). Hankkeet hyväksyy konsernin ulkopuolisista riippumattomista asiantuntijoista koostuva arviointiryhmä. Konserni jatkoi vuonna 2020 panostuksia vastuulliseen rahoitukseen ja myönsi ensimmäiset yhteiskunnallisen rahoituksen lainat vuoden 2020 aikana. Yhteiskunnallinen rahoitus on tarkoitettu erityisen merkityksellisten yhdenvertaisuutta ja

yhteisöllisyyttä edistäviin yleishyödyllisen asuntotuotannon kohteisiin sekä hyvinvointi- ja koulutusinvestointeihin. Vuoden lopussa yhteiskunnallisen rahoituksen määrä oli 589 miljoonaa euroa (- miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus-konserni tarjoaa asiakkailleen monipuolisia digitaalisia palveluita rahoituksen hallintaan, analysointiin ja raportointiin. Vuonna 2020 koronapandemia lisäsi konsernin asiakkaiden tarvetta digitaalisten palvelujen hyödyntämiseen etätyöolosuhteissa sekä kriisin erilaisten talousvaikutusten mallintamiseen. Koronapandemian aiheuttama siirtymä digitaalisiin tapaamisiin on jopa tehostanut asiakkaille annettua tukea palvelujen käytössä. Asiakkaille järjestetyt, talouden näkymiin ja digitaalisten palvelujen käyttöön keskittyneet verkkotapahtumat ja koulutukset ovat olleet erittäin suosittuja.

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Kuntarahoitus-konsernin varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla konserni pyrkii varmistamaan rahoituksen saatavuuden markkinaolosuhteista riippumatta. Varainhankintaa hajautetaan eri valuuttoihin, eri markkinoille, eri maturiteetteihin ja eri sijoittajaryhmiin. Aktiivinen ja pitkäjänteinen sijoittajayhteistyö on lisännyt Kuntarahoituksen tunnettuutta eri markkinoilla. Vuonna 2020, kun koronapandemia aiheutti kansainvälisillä pääomamarkkinoilla merkittäviä markkinahäiriöitä, Kuntarahoituksen hyvä maine sijoittajien keskuudessa sekä suomalaisen kuntasektorin turvallisuus sijoituskohteena varmisti Kuntarahoitukselle pääsyn markkinoille myös kevään epävarmimpina ajankohtina, jolloin rahoituksen saaminen oli monille muille toimijoille vaikeaa tai jopa mahdotonta.

Poikkeustilanteesta huolimatta Kuntarahoitus-konserni pystyi tilikauden aikana jatkamaan varainhankintaansa lähes normaalisti ja varmistamaan asiakkaitensa rahoituksen jatkuvuuden. Lisääntyneen rahoituskysynnän vuoksi vuoden 2020 varainhankintaohjelman kokoa kasvatettiin tilikauden aikana useamman kerran.

Varainhankinnan painopiste oli julkisissa järjestelyissä, joiden sijoittajakysyntä oli erittäin vahvaa. Vuoden 2020 aikana liikkeeseen laskettiin 1,5 miljardin ja 1 miljardin euromääräiset viitelainat sekä 1 miljardin Yhdysvaltain dollarimääräinen viitelaina, minkä lisäksi Kuntarahoitus laski syyskuussa liikkeeseen historiansa ensimmäisen

yhteiskunnallisen joukkovelkakirjalainan eli social bondin. 500 miljoonan euron yhteiskunnallinen joukkovelkakirjalaina oli lajissaan Suomen ensimmäinen, ja myös ensimmäinen pohjoismaisen SSA-liikkeeseenlaskijan (*Sovereign, Supranational, Agency*) eli julkisyhteisöllisen liikkeeseenlaskijan yhteiskunnallinen joukkovelkakirjalaina. Lokakuussa laskettiin lisäksi liikkeeseen 500 miljoonan euron vihreä joukkovelkakirjalaina. Kuntarahoitus osallistui myös 1 250 miljoonalla eurolla Euroopan keskuspankin kohdennettuun pidempiaikaiseen rahoitusoperaatioiden kolmanteen sarjaan (*TLTRO III*) syyskuussa, millä mahdollistettiin osaltaan asiakkaiden rahoitus kilpailukykyisin ehdoin.

Kaikki Kuntarahoitus-konsernin varainhankinta tehdään kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. Vuonna 2020 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 10 966 miljoonaa euroa (7 385 miljoonaa euroa), ja pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyjä tehtiin yhteensä 218 kappaletta (198). Kaiken kaikkiaan vuoden aikana laskettiin liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja 11 eri valuutassa (11).

Varainhankinnan kokonaismäärä oli vuoden 2020 lopussa 38 139 miljoonaa euroa (33 929 miljoonaa euroa), josta lyhytaikaisia Kuntarahoituksen velkasitoumuksia (*ECP*) oli 3 896 miljoonaa euroa (2 728 miljoonaa euroa). Koko varainhankinnan määrästä euromääräistä oli 50 % (34 %) ja valuuttamääräistä 50 % (66 %).

Valtaosa varainhankinnasta tehdään vakioituina liikkeeseenlaskuina velkaohjelmien alla. Kuntarahoituksella on käytössään seuraavat velkaohjelmat:

Medium Term Note (MTN) -ohjelma	40 000 milj. euroa
Euro Commercial Paper (ECP) -ohjelma	10 000 milj. euroa
AUD-velkaohjelma (Kangaroo)	2 000 milj. AUD

Kuntarahoituksen varainhankinnan takaa Kuntien takauskeskus. Kuntien takauskeskus on lailla perustettu julkisoikeudellinen laitos, jossa jäsenenä ovat kaikki manner-Suomen kunnat. Jäsenkunnat vastaavat takauskeskuksen sitoumuksista asukaslujensa mukaisessa suhteessa. Kuntien takauskeskus on antanut takauksen velkaohjelmille sekä ohjelmien ulkopuolisille varainhankintajärjestelyille, minkä perusteella Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat velkasitoumukset lasketaan luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa ja vakuutusyhtiöiden solvenssilaskennassa nollariskiluokkaan sekä likviditeettilaskennassa tason 1 likvideihin varoihin EU-alueella.

Konsernin likviditeettitilanne on säilynyt hyvänä. Kuntarahoituksen sijoitustoiminta on ensisijaisesti etukäteisvarainhankinnalla hankittujen varojen hallinnoimista. Varat sijoitetaan likvideihin, hyvän luottoluokituksen omaaviin rahoitusinstrumentteihin, joilla turvataan liiketoiminnan jatkuminen kaikissa markkinatilanteissa.

Konsernin likviditeettipolitiikan mukaisesti likviditeetin määrän tulisi riittää keskeytymättömän liiketoiminnan jatkumiseen (uusi nettomääräinen asiakasrahoitus mukaan lukien) vähintään seuraavan kahdentoista kuukauden ajan.

Vuoden 2020 lopussa kokonaislikviditeetti oli 10 089 miljoonaa euroa (9 882 miljoonaa euroa). Arvopaperisijoitusten kokonaismäärä oli 4 453 miljoonaa euroa (4 922 miljoonaa euroa) ja niiden keskimääräinen luottoluokitus AA+ (AA+). Arvopaperisalkun keskimääräinen maturiteetti oli vuoden lopussa 2,8 vuotta (2,3 vuotta). Tämän lisäksi muita sijoituksia oli 5 636 miljoonaa euroa (4 960 miljoonaa euroa), josta talletuksia keskuspankkiin 5 601 miljoonaa euroa (4 936 miljoonaa euroa) ja rahamarkkinatalletuksia luottolaitoksiin 35 miljoonaa euroa (24 miljoonaa euroa).

Konserni seuraa sijoitustensa vastuullisuutta ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja hyvää hallintoa kuvaavan ESG-arvon avulla. Kuntarahoitus-konsernin likviditeettisijoitusten ESG-arvo on parantunut vuoden aikana 53,0:sta 55,7:ään asteikolla 1–100. Markkinoiden vertailuindeksi on 53,3 (50,6).

Kaikkien sijoitusten ESG-arvon kautta seuraamisen lisäksi Kuntarahoitus-konsernilla on suoria vastuullisia sijoituksia. Suorien vastuullisten sijoitusten määrä likviditeettiportfolioissa oli vuodenvaihteessa 355 miljoonaa euroa (150 miljoonaa euroa), mikä oli 8,0 % (3,0 %) kaikista arvopaperisijoituksista. Vastuullisten sijoitusten osuus on konsernilla korkeampi kuin markkinaindeksistä laskettu viitearvo 2,1 % (1,9 %). Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa Kuntarahoitus-konsernin omaan vihreään varainhankintaan oli 13,8 % (10 %).

Kuntarahoituksen luottoluokitukset

LUOKITUSLAITOS	 Pitkäaikainen varainhankinta	 Näkymät	 Lyhytaikainen varainhankinta
Moody's Investors Service	 Aa1	Vakaat	P-1
Standard & Poor's	 AA+	Vakaat	A-1+

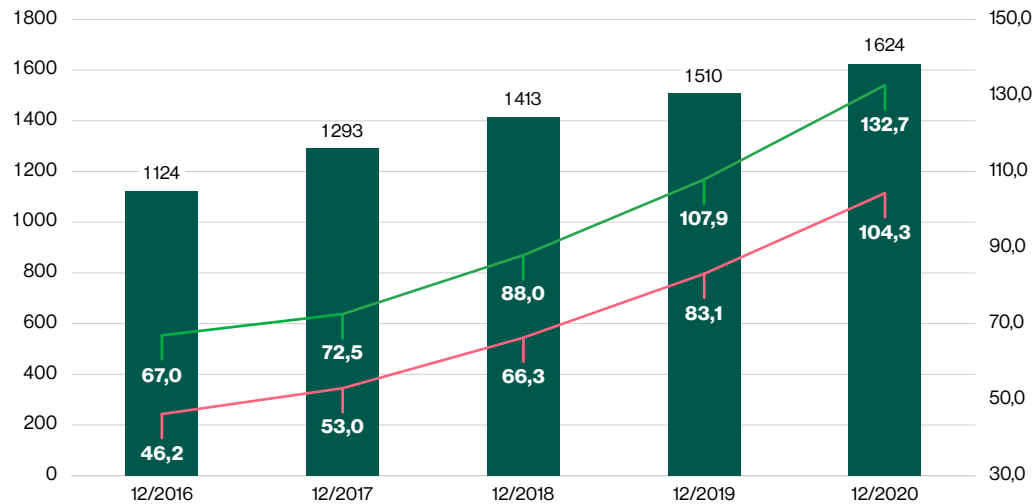
Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia.

Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana.

Myös Kuntarahoituksen varainhankinnan takaavalla Kuntien takauskeskuksella on vastaavat luottoluokitukset.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

- Omat varat (miljoonaa euroa)
- CET1-vakavaraisuus, %
- Kokonaisvakavaraisuus, %

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisvakavaraisuus oli vuoden 2020 lopussa 132,7 % (107,9 %) ja CET1-vakavaraisuus 104,3 % (83,1 %). CET1-vakavaraisuussuhde nousi vuoden 2019 lopusta 21,3 prosenttiyksikköä johtuen pääosin riskipainotettujen saamisten pienentymisestä sekä alemmasta operatiivisen riskin pääomavaateesta. Konsernin vakavaraisuus on pysynyt vahvana ja se ylittää lakisääteisen ja viranomaisten asettamat vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset moninkertaisesti. Kuntarahoitus-konsernin omat varat ylittävät 1 487 miljoonaa euroa (1 332 miljoonaa euroa) laissa määritellyn omien varojen vähimmäismäärän huomioiden voimassa olevat pääomapuskurit.

**OMAT VARAT, KONSERNI
(1 000 €)**

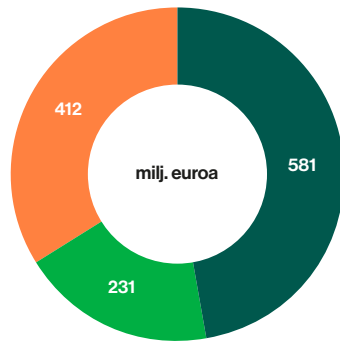
	31.12.2020	31.12.2019
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	1 328 150	1 218 199
Vähennykset ydinpääomasta	-51 338	-55 747
Ydinpääoma (CET1)	1 276 812	1 162 452
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	347 454	347 454
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	347 454	347 454
Ensisijainen pääoma (T1)	1 624 265	1 509 906
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1 624 265	1 509 906

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (*CET1*) oli vuoden 2020 lopussa 1 277 miljoonaa euroa (1 162 miljoonaa euroa) ja ensisijainen pääoma oli 1 624 miljoonaa euroa (1 510 miljoonaa euroa). Toissijaista omaa pääomaa ei ollut ja omat varat olivat yhteensä 1 624 miljoonaa euroa (1 510 miljoonaa euroa).

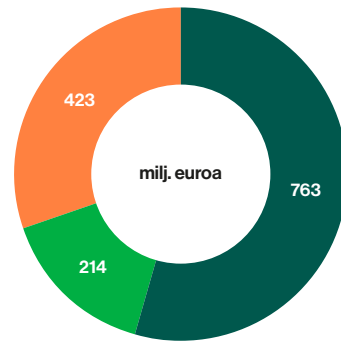
Ydinpääomaan sisältyy tilikauden voitto, sillä tilikauden tulos on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella.

Konserni on soveltanut joulukuun 2020 lopussa Euroopan Komission delegoidun asetuksen (2020/866) perusteella helpotusta liittyen varovaista arvostamista koskevaan arvonoikeyyteen (AVA). Delegoitu asetus muutti markkina-hintojen epävarmuuteen, positioiden sulkemiskustannuksiin ja malliriskeihin liittyvien arvonoikeyyden laskennassa sovellettavaa aggregointitekijää. Sovellettava aggregointitekijä muuttui väliaikaisesti 66 prosenttiin vuoden 2020 loppuun asti, minkä jälkeen se palasi aiemmalle tasolle, 50 prosenttiin. Muutoksen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin omiin varoihin oli joulukuun 2020 lopussa 8 miljoonaa euroa.

**Kokonaisriskin määrä 12/2020
yhteensä 1 224 milj. euroa**

**Kokonaisriskin määrä 12/2019
yhteensä 1 400 miljoonaa euroa**

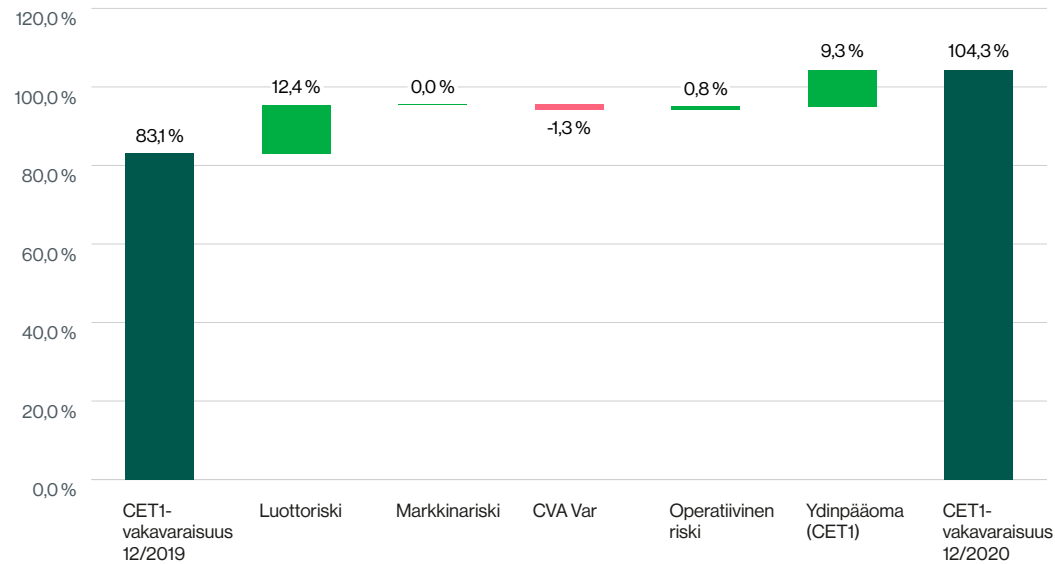

- Luotto- ja vastapuoliriski
- Vastuun arvonkaisu- ja arvonalustusriski
- Operatiivinen riski

Markkinariskin pääomavaadetta ei ollut vuoden 2020 ja 2019 lopussa.

Konsernin riskipainotetut saamiset laskivat 12,6 % vuoden 2019 lopusta ollen 1 224 miljoonaa euroa joulukuun 2020 lopussa (1 400 miljoonaa euroa). Luotto- ja vastapuoliriskin kokonaisriski pieneni vuoden 2019 lopun 763 miljoonasta eurosta 581 miljoonaan euroon tilikauden lopussa. Tähän vaikutti erityisesti likviditeettisijoitusten riskipainojen pieneneminen. Markkinariskille ei ollut pääomavaadetta vuoden 2020 lopussa eikä vertailuvuonna, sillä valuuttapositio oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen artiklan 351 mukaisesti. Vastuun arvonkaisu- ja arvonalustusriski nousi 231 miljoonaan euroon (214 miljoonaa euroa). Operatiivisen riskin vasta-arvo laski 2,6 % 412 miljoonaan euroon johtuen tuottoindikaattorin pienenemisestä (423 miljoonaa euroa). Euroopan pankkiviranomainen (EBA) julkaisi marraskuun 2020 lopussa ns. Single Rulebook QA-prosessissa kannanoton (2018_3969) liittyen operatiivisen riskin tuottoindikaattorin laskentaan. Sääntelyssä ei ole aiemmin yksiselitteisesti otettu kantaa siihen, mistä havainnoista vuoden lopun tuottoindikaattori lasketaan. Suosituksen mukaan vuoden lopussa käytetään kolmen viimeisimmän vuoden lopun havaintoa mukaan lukien raportointiajankohta. Kuntarahoitus-konserni on käyttänyt aiemmin koko vuoden samaa tuottoindikaattoria operatiivisen riskin vakavaraisuuslaskennassa. Konserni huomioi EBA:n suosituksen joulukuun 2020 lopusta lukien vakavaraisuuslaskennassaan. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta konsernin vakavaraisuuslukuihin.

Muutokset konsernin CET1-vakavaraisuudessa

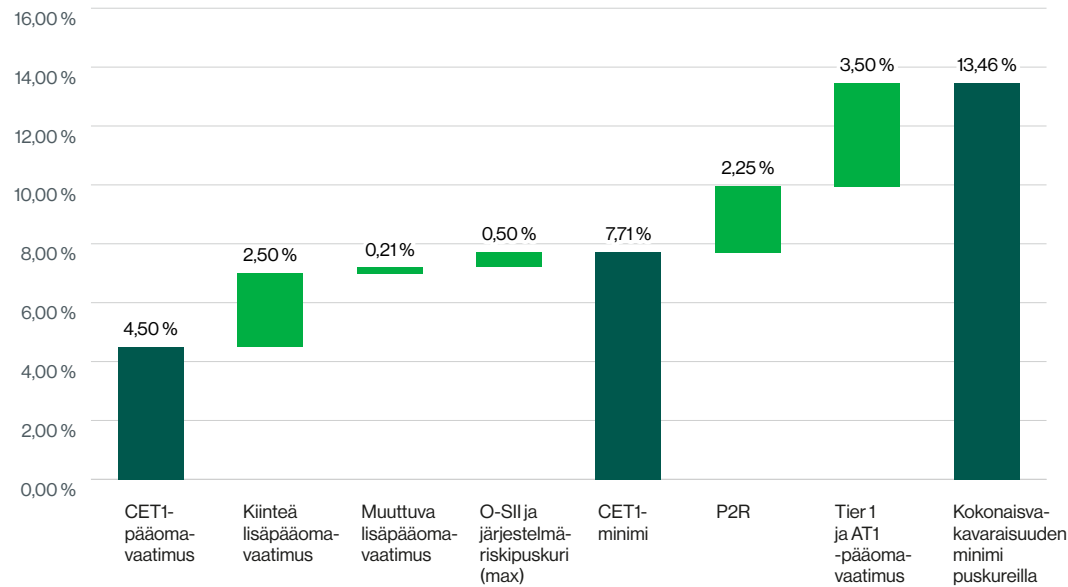

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (O-SII) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,5 %. Finanssivalvonnan asettama järjestelmäriskipuskuriin perustuva lisäpääomavaatimus Kuntarahoitus-konsernille on ollut 1,5 % heinäkuusta 2019 lähtien, ja se tarkistetaan vuosittain. Järjestelmäriskipuskuri ja O-SII lisäpääomavaatimus ovat rinnakkaisia puskureita, joista sovelletaan suurempaa. Huhtikuussa 2020 Finanssivalvonta päivitti kaikkia Suomen suurimpia luottolaitoksia koskevia pääomavaatimuksia. Näiden päivitysten tavoitteena oli yleisesti lieventää koronapandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä luottolaitosten kykyyn rahoittaa taloutta. Finanssivalvonta poisti Kuntarahoitus-konsernia koskevan järjestelmäriskipuskuriin perustuvan lisäpääomavaatimuksen, 1,5 %. Muutos astui välittömästi voimaan ja se alensi konsernin pääomavaatimusta 1,0 prosenttiyksikköä. Lisäksi Finanssivalvonta tekee päätöksen muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta neljännesvuosittain ja päätti olla asettamatta joulukuussa 2020 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta.

Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittävä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,21 % (0,72 %), ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 7,71 % (9,22 %) ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 11,21 % (12,72 %).

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (SREP) Kuntarahoitus-konsernille 2,25 % lisäpääomavaatimuksen (P2R). EKP ei antanut vuonna 2020 vallitsevasta koronapandemiatilanteesta johtuen vuosittaista SREP-päätöstä, vaan sen sijaan antoi Kuntarahoitus-konsernille operatiivisen kirjeen (*operational letter*), jossa vahvistettiin edellisvuonna SREP-päätöksellä asetetun lisäpääomavaatimuksen (P2R) voimassaolon jatkuminen entisellä tasollaan 2,25 %:ssa. Kun huomioidaan lisäpääomavaatimus, SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (TSCR) kuvaava suhde oli vuoden 2020 lopussa 10,25 % (10,25 %). Kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 13,46 % (14,97 %) sisältäen P2R:n sekä muut lisäpääomavaatimukset.

Kuntarahoitus-konserni täyttää nämä vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset moninkertaisesti. Konsernin CET1-vakavaraisuus oli joulukuun lopussa 104,3 % (83,1 %) ja kokonaisvakavaraisuus oli 132,7 % (107,9 %).

Vähimmäisomavaraisuusaste ja maksuvalmiusvaatimus

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli vuoden lopussa 3,9 % (4,0 %) laskettuna tällä hetkellä sovellettavia laskentaperiaatteita (*CRR*) noudattaen. Vähimmäisomavaraisuusasteen lievään heikkenemiseen vaikutti luottokannan voimakas kasvu tilikauden aikana. Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 %, ja vaade astuu voimaan kesäkuussa 2021. Vähimmäisomavaraisuusasteeseen liittyvän sääntelyn muutoksista tehdään selkoa luvussa *Muutokset vähimmäisomavaraisuusastetta ja pääomia koskevassa sääntelyssä*.

Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli joulukuun lopussa 264,4 % (430,2 %). Maksuvalmiusvaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Kuntarahoitus-konserni varautuu myös pysyvän varainhankinnan vaatimukseen (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*), joka tulee voimaan kesäkuussa 2021. Konsernin NSFR oli joulukuun 2020 lopussa 116,4 % (116,3 %) nykytulkintojen mukaan laskettuna. Pysyvän varainhankinnan vaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Muutokset vähimmäisomavaraisuusastetta ja pääomia koskevassa sääntelyssä

Uudet pankkien vakavaraisuussäntelyä koskevat muutokset (*CRR II ja CRD V*) tulevat pääosin sovellettavaksi kesäkuussa 2021. Kuntarahoitus täyttää *CRR II* -asetuksen mukaisen julkisen kehitysluottolaitoksen (*public development credit institution*) määritelmän ja voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunnilta ja valtiolta olevat luottosaatavansa. Tämä parantaa merkittävästi Kuntarahoitus-konsernin vähimmäisomavaraisuusastetta.

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste oli vuoden 2020 lopussa edellä mainitun vähennyksen jälkeen noin 13,9 %, kun se ilman vähennystä oli 3,9 %. Tämän hetkisen arvion mukaan johdannaisten vastuarvon laskennan muutokset vaikuttavat myös *CRR II* -sääntelyn mukaisesti laskettuun vähimmäisomavaraisuusasteeseen. Tällä arvioidaan olevan noin 0,5 %-yksikön laskeva vaikutus, jolloin huomioiden molemmat muutokset, vähimmäisomavaraisuusaste on 13,4 %. Asetuksen mukainen vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 %. Koska vähimmäisomavaraisuusaste on ollut Kuntarahoitus-konsernin sääntelyn mukaisista pääomavaateista tiukin, tällä kesällä 2021 voimaan tulevalla muutoksella saattaa olla pidemmällä aikavälillä vaikutuksia konsernin taloudellisiin tavoitteisiin ja pääomanhallintaan.

Uusi vakavaraisuussäntely alentaa hieman Kuntarahoitus-konsernin *CET1*-vakavaraisuussuhdetta. Merkittävin vaikutus on nk. vastapuoliriskin pääomavaateen nousulla, joka alentaa konsernin *CET1*-vakavaraisuutta arviolta 3,4 %-yksikköä. Muiden muutosten yhteisvaikutuksen arvioidaan olevan selvästi pienempi. Muutosten jälkeenkin Kuntarahoitus-konsernin *CET1*-vakavaraisuus on erittäin korkea, 100,9 % vähimmäisvaatimuksen ollessa 9,96 % sisältäen *P2R*:n ja muut lisäpääomavaatimukset.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (*Single Resolution Board, SRB*). Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on asettamassa Kuntarahoitukselle sitovaa omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL*). Kuntarahoitus odottaa päätöksen tulevan alkuvuoden 2021 aikana ja vaatimus astunee voimaan vuoden 2022 alusta. Kuntarahoituksen omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen yhteismäärän arvioidaan ylittävän selvästi Kuntarahoitukselle asetettavan vähimmäisvaatimuksen.

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan konsernin riskiaseman säilyminen emoyhtiön hallituksen vahvistamissa puitteissa. Konserni soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että Kuntarahoituksen hyvää luottoluokitusta ei vaaranneta.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkiin liiketoimintoihin liittyy olennaisesti myös strategiset riskit, operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riski sekä yritysvastuuriskit.

Konsernin riskiasema

Koronapandemia voi vaikuttaa Kuntarahoitus-konsernin vastapuoliriskeihin ja likviditeettisalkun luottoriskeihin, maksuvalmiuden ylläpitämiseen, luotonantoon ja liiketoimintaprosesseihin liittyviin riskeihin. Toistaiseksi pandemiassa ei kuitenkaan ole ollut merkittävää negatiivista vaikutusta näihin.

Konsernin riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2020 aikana, ja konserni on pysynyt vuoden aikana hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa. Koronapandemiasta huolimatta Kuntarahoitus-konsernin toiminnan riskiasema on tilikaudella säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena. Rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttivat tulosvolatiliteettia. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Kuntarahoitus altistuu luottoriskille osana konsernin liiketoimintaa. Asiakaskunnan luonteen vuoksi luottoriskit ovat vähäisiä, mutta niiden poistaminen kokonaan toiminnasta on mahdotonta. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät lähes yksinomaan asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaidensa korkoriskipositivien suojaamiseen myös johdannaissopimuksia, jotka katetaan vastakkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Konserni käyttää johdannaisia vain markkinariskeiltä suojautumiseen. Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt vuoden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena.

Huomioiden luottoriskin vähentämistekniikat (kiinteistövakuudet ja saadut takaukset) ja CRR:n artiklan 400 mukaiset vapautukset liittyen suurten asiakasriskien laskentaan Kuntarahoitus-konsernilla ei ole asiakasriskiä asiakkaidensa rahoituksessa, eikä näin ollen yhdenkään asiakkaan asiakasriski ylitä 10 % omista varoista. Vuoden aikana odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on kasvanut hieman ja tilikauden tulokseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli 0,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla konserni tarkensi odotettavissa olevien luottotappioiden arviointi- ja mallinnusmenetelmiä sekä mallissa käytettäviä oletuksia. Tämä kasvatti odotettavissa olevien luottotappioiden varausta 0,5 miljoonaa euroa. Lisäksi Kuntarahoitus-konserni on kirjannut harkinnanvaraisen lisävarauksen kattamaan koronapandemiasta johtuvaa asiakkaiden luottoriskin heikentymistä, joka ei vielä heijastu niihin konsernin sisäisiin riskiluokkiin, joiden viimeisin vuosipäivitys perustuu asiakkaan tilinpäätöksen 2019 tietoihin.

Myönnettyjen lainanhoitojoustojen määrä vuoden 2020 lopussa oli 88 miljoonaa euroa, mikä on 55 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisvuonna. Yksittäisillä Kuntarahoitus-konsernin asiakkailla taloudenhoito on vaikeutunut koronapandemian vuoksi. Kuntarahoitus on siksi tarjonnut asiakkailleen mahdollisuuden joustoihin lainojen lyhennyksissä, jos koronapandemia on vaikuttanut väliaikaisesti asiakkaan luotonhoitokykyyn. Tällaisia lyhennysvapaita myönnettiin vuoden aikana 208 miljoonaa euroa, joista osa luokiteltiin lainanhoitojoustoiksi. Järjestämättömiä saamia oli joulukuun lopussa 136 miljoonaa euroa (67 miljoonaa euroa), joille Kuntarahoituksella on kuntien omavelkainen takaus tai kiinteistövakuus sekä valtion täytetäkaus, eikä siten näihin saataviin odoteta liittyvän riskiä lopullisesta luottotappiosta. Järjestämättömät saamiset olivat 0,5 % asiakasvastuista (0,3 %).

Koronapandemia ei ole toistaiseksi heikentänyt Kuntarahoitus-konsernin luottoriskiasemaa, ja myös tulevaisuudessa luottoriskiaseman odotetaan pysyvän vakaana konsernin luottoriskistrategian mukaisesti. Koronapandemia voi kuitenkin mahdollisesti pitkittymään vaikuttaa konsernin vastapuoliriskeihin ja likviditeettisalkun luottoriskeihin, maksuvalmiuden ylläpitämiseen, luotonantoon ja liiketoimintaprosesseihin liittyviin riskeihin. Kuntarahoitus-konserni on tarkoituksellisesti tehnyt muutoksia likviditeettiportfolionsa allokaatioon

ja pyrkinyt sitä kautta edelleen laskemaan jo ennestään matalia riskitasojaan. Toistaiseksi koronapandemian puhkeaminen ja siihen liittyvä talouden epävarmuuden kasvu on vaikuttanut Kuntarahoitus-konsernin taloudelliseen tilanteeseen ja riskiasemaan melko rajoitetusti. Yleisten pandemiarajoitusten myötä konsernin toimintatavat ovat etätyökäytäntöineen muuttuneet, mutta liiketoiminta on jatkunut normaalista.

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Konserni hallitsee liiketoiminnasta syntyvää korkoriskiä johdannaisoppimusten avulla. Korkoriskiä syntyy pääasiassa euriborkorkojen korkosidonnaisuuden eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Korkoriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Tuloriskin laskennassa käytetään kahdeksaa eri skenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon korkoriskin seurannassa. Epäedullisin skenaario oletti koko korkokäyrän yhden prosenttiyksikön nousun. Yhden vuoden tuloriski oli joulukuun lopussa -32 miljoonaa euroa (-14 miljoonaa euroa). Myös taseen nykyarvon korkoherkkyyden laskennassa käytetään useita eri skenaarioita, joista huomioidaan epäedullisin tulema. Epäedullisin skenaario oletti koko korkokäyrän kahden prosenttiyksikön nousun. Korkoherkkyys oli joulukuun lopussa -345 miljoonaa euroa (-114 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaisoppimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Konsernilla ei käytännössä ole liiketoiminnastaan syntyvää valuuttakurssiriskiä. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen vakuushallinnan seurauksena voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti pientä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan johdannaisoppimuksilla. Johdannaisoppimuksia solmitaan vain suojaustarkoituksessa, sillä konserni ei harjoita trading-toimintaa. Konserni on myös määrittänyt arvostusriskin olennaiseksi liiketoimintansa riskiksi. Rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttavat konsernille tulosvolatiliteettia. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliiteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Kuntarahoitus-konsernin markkinariski on edelleen säilynyt vakaana. Koronapandemia aiheutti erityisesti keväällä markkinavolatiliiteettia, mikä näkyi lisääntyneenä arvostusvolatiliteettina Kuntarahoitus-konsernin tuloksessa. Markkinatilanne on sittemmin rauhoittunut eikä volatiliiteetti ole loppuvuonna ollut pandemian johdosta niin merkittävää.

Kuntarahoitus hallitsee jälleärahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettia. Lisäksi maksuvalmiusriskiä rajoitetaan käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyyden limiitillä. Likviditeetin riittävyys -tunnusluku oli vuoden 2020 lopussa 12,3 kuukautta (13,6 kuukautta). Kuntarahoitus-konsernin maksuvalmius on hyvä. Maksuvalmiusvaatimus (*LCR*) oli vuoden lopussa 264,4 % (430,2 %). Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla koko vuoden aikana ja koronapandemian aiheuttamasta poikkeustilanteesta huolimatta konserni pystyi jatkamaan varainhankintaansa lähes normaalisti. Tammi–joulukuussa 2020 laskettiin liikkeeseen pitkäaikaista uutta varainhankintaa 10 966 miljoonaa euroa (7 385 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuoden 2020 aikana. Kuntarahoituksen arvion mukaan koronapandemia ei ole merkittävästi nostanut operatiivisia riskejä. Konsernin toimintatavat ovat etätyökäytäntöineen muuttuneet, mutta liiketoiminta on jatkunut normaalisti. Esimerkiksi prosesseihin ja tietoturvaan liittyvät kontrollit ovat olleet käytössä ja toimineet myös tänä aikana.

Yritysvastuuriskit voidaan jakaa ilmatoriskeihin, yhteiskunnallisiin riskeihin sekä hallintotapaan liittyviin riskeihin. Kuntarahoitus-konserni seuraa aktiivisesti ilmatoriskejä ja niiden mahdollisia liiketoiminnallisia vaikutuksia. Konsernin tämän hetkisen arvion mukaan ilmatoriskien vaikutus konsernille ei merkittävässä määrin toteudu lyhyellä aikavälillä. Kuntarahoitus-konserni on asiakasrahointusportfolionsa analysoinnin yhteydessä todennut ilmatoriskin osaksi konsernin riskienhallinnan viitekehystä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Kuntarahoitus-konserni tarjoaa rahoitusta rajoitetulle Suomeen sijoittuvalle asiakaskunnalle, mikä suojaa konsernia jonkin verran ilmastonmuutoksen kielteisiltä vaikutuksilta. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ilmatoriskeillä voi kuitenkin olla kielteinen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen ja siten konsernin asiakkaiden kykyyn hoitaa maksuvelvoitteensa konsernille.

Kuntarahoitus-konsernin näkökulmasta suomalaisen yhteiskuntaan ja konsernin asiakaskuntaan liittyvät yhteiskunnalliset riskit liittyvät lähinnä taloudelliseen asemaan perustuvaan tai vähemmistöjen eriarvoisuuteen, alueelliseen epätasa-arvoon, hyvinvoinnin epätasaiseen jakautumiseen sekä alueellisen elinvoiman vaihteluihin. Kuntarahoitus-konserni seuraa aktiivisesti asiakkaisiinsa liittyviä yhteiskunnallisia riskejä ja niiden mahdollisia liiketoiminnallisia vaikutuksia. Konsernin tämän hetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia riskejä.

Suomi on suhteellisesti arvioiden hyvin hallinnoitu ja se sijoittuu kolmanneksi 180 maan joukossa vähiten korruptoituneiden maiden listalla. Kuntarahoitus-konsernin näkökulmasta hallintotapariskit liittyvät lähinnä mahdollisiin yksittäisiin väärinkäytöksiin. Näitä pyritään arvioimaan, ennakoimaan ja hallitsemaan hyvän asiakastuntemuksen ja tehokkaan riskienhallinnan avulla. Kuntarahoitus-konserni seuraa aktiivisesti asiakkaisiinsa liittyviä hallintotapariskejä ja niiden mahdollisia liiketoiminnallisia vaikutuksia sekä kehittää jatkuvasti omia hallinnointikäytäntöjä. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä hallintotapaan liittyviä riskejä.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli joulukuun 2020 lopussa 165 henkilöä (167), joista emoyhtiössä 156 henkilöä (156). Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat koko konsernissa 14,9 miljoonaa euroa (14,5 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Aku Dunderfelt, Toni Heikkilä, Rainer Holm, Joakim Holmström sekä Harri Luhtala.

Marraskuussa 2020 Kuntarahoitus päätti uudistaa organisaatiotaan ja toimintamalliaan tavoitteenaan parantaa asiakaskokemusta sekä sujuvoittaa toimintaansa ja parantaa tuotteidensa ja palveluidensa laatua. Uusi organisaatio pohjautuu aiempaa vahvemmin Kuntarahoituksen toiminnan ydinprosesseihin eli asiakkaiden rahoittamisen ratkaisuihin sekä pääomamarkkinaprosesseihin. Organisaatiomuutos tuli voimaan 1.1.2021. Toimintamallin ja organisaation kehittämisen yhteydessä käytiin koko konsernin henkilöstöä koskeneet yhteistoimintaneuvottelut. Uudelleenorganisointi johti 10 tehtävän päättymiseen.

Osalle näissä tehtävissä toimineista henkilöistä pystyttiin tarjoamaan uusia tehtäviä, minkä seurauksena 8 henkilön työsuhde konsernissa päättyi.

Kehittämisen kokonaisuuden hallinnan tueksi on perustettu uusi Kehitys- ja HR-palvelut -toiminto. Uuden toiminnon johtajaksi on nimitetty konsernin nykyinen HR-johtaja Minna Mäkeläinen, joka toimii 1.1.2021 alkaen myös johtoryhmän jäsenenä edellä mainittujen henkilöiden lisäksi.

Tammikuussa 2021 Kuntarahoituksen johdossa tapahtui muutoksia Teknologiapalveluiden johtajan Rainer Holmin siirtyessä pois Kuntarahoituksen palveluksesta 30.4.2021 mennessä. Rainer Holmin tilalle Teknologiapalveluiden johtajan tehtävään on nimitetty Juha Volotinen, joka aloittaa tehtävässä 1.4.2021. Juha Volotinen toimii tehtävässä myös Kuntarahoituksen johtoryhmän jäsenenä.

Hallitus

Kuntarahoituksen hallituksen kokoonpano toimikaudella, joka jatkuu seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, on:

- Helena Walldén, puheenjohtaja
- Tuula Saxholm, varapuheenjohtaja
- Maaria Eriksson
- Markku Koponen
- Kari Laukkanen
- Vivi Marttila
- Denis Strandell
- Kimmo Viertola

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan tilikauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Näkymät vuodelle 2021

Koronapandemia vaikuttaa vielä alkuvuonna negatiivisesti talouteen, kun herkästi tarttuvat uudet virusmuunnokset edellyttävät rajoitustoimien ylläpitämistä. Riskiryhmien ja terveydenhoitoalan henkilöstön rokottaminen vahvistaa vähitellen talousluottamusta. Varsin yleinen arvio on, että länsimaissa rajoitustoimien poistamiseksi tarvittava rokote kattavuus saavutetaan viimeistään ensi syksyyn mennessä. Rokotteiden saatavuuteen ja rokottamistahtiin liittyy kuitenkin epävarmuutta.

Vuoden 2021 jälkipuoliskolla euroalueen, ja myös Suomen, talouskasvu voi väliaikaisesti olla varsin ripeää, kun kotitalouksien patoutunut kulutuskysyntä alkaa purkautua. Koronapandemia on kuitenkin heikentänyt tuotantorakennetta, mikä hidastaa yritystalouden toipumista. Valtioiden tukitoimilla on torjuttu konkurssiaaltoa ja massatyöttömyyttä, mutta samalla talouden normaali uusiutumisprosessi on keskeytynyt. Kestää aikansa, ennen kuin yritysten investointikyky palautuu.

Jos kysyntätekijät elpyvät selvästi tarjontaa nopeammin, globaalissa taloudessa saatetaan pitkästä aikaa nähdä inflaatiopaineita. Tämä voi vaikeuttaa elvytyspolitiikan oikeasuhtaista viritystä ja aiheuttaa epävarmuutta myös markkinoilla. Pitkät korot ja laajemminkin omaisuusarvojen hinnoittelu ovat herkkiä inflaatio-odotusten muutoksille.

Kokonaisuutena vuoden 2021 talousnäkymissä on paljon toiveikkautta. Joe Bidenin valinnan Yhdysvaltain presidentiksi odotetaan tuovan vakautta kansainväliseen politiikkaan. Kauppapolitiikan jännitteidenkin ennakoidaan lientyvän, vaikka Britannian ja EU:n välisiin suhteisiin jää saavutetun sopimuksen jälkeenkin yhä paljon avoimia kysymyksiä. Euroalueen talouden odotetaan kasvavan vuonna 2021 noin 4 prosenttia. Suomen bruttokansantuote kasvaa euroalueen keskiarvoa hitaammin, koska myös talouden taantuma on ollut miedompä.

Valtion koronatuotavat kuntatalouteen vuonna 2020 väliaikaisen helpotuksen. Yleiskatteinen koronatuotus kunnille vähenee vuonna 2021 ja huomio kääntyy vähitellen takaisin kuntatalouden rakenteellisiin epätasapainoihin.

Suomessa pitkään jatkunut sote-uudistuksen valmistelu eteni joulukuussa 2020, kun maan hallitus toi eduskunnan käsittelyyn uuden ehdotuksen uudistuksen toteutuksesta. Valmistelu jatkuu eduskunnan valiokunnissa vuonna 2021, ja uudistuksen kokonaisvaltaisten vaikutusten arvioiminen on edelleen haastavaa. Sillä ei kuitenkaan odoteta olevan tämän hetken arvion mukaan olennaista vaikutusta Kuntarahoitus-konsernin toiminnan volyymeihin vuonna 2021.

Uudet pankkien vakavaraisuusääntelyä koskevat muutokset (CRR II ja CRD V) tulevat pääosin sovellettavaksi kesäkuussa 2021. Kuntarahoitus täyttää CRR II -asetuksen mukaisen

julkisen kehitysluottolaitoksen (*public development credit institution*) määritelmän ja voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunnilta ja valtiolta olevat luottosaatavansa. Tämä parantaa merkittävästi Kuntarahoitus-konsernin vähimmäisomavaraisuusastetta.

Konsernin vahvan jo vuonna 2020 toteutuneen ja vuodelle 2021 ennakoitun kasvun, vakaan varainhankinnan sekä konsernin tuloksenmuodostukselle suotuisan korkoympäristön arvioidaan tukevan korkokatteen myönteistä kehitystä vuonna 2021. Kulujen arvioidaan kasvavan vuoden 2020 poikkeuksellisen matalasta tasosta, mutta selvästi hitaammin kuin ennen koronapandemiaa. Kuluja lisäävät panostukset tietojärjestelmiin sekä toimintavarmuuden parantamiseen.

Edellä kuvatut seikat huomioon ottaen ja olettaen, että markkinakorkojen ja luottoriskipreemioiden kehitys ei poikkea merkittävästi odotetusta, Kuntarahoitus arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan saman tasoinen kuin vuonna 2020. IFRS 9 -tilinpäätösstandardin arvostussäännökset voivat aiheuttaa merkittäviä realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös kokonaisliikevoiton volatiliteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta lyhyellä aikavälillä.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Hallituksen esitys tilikauden 2020 voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Kuntarahoitus Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 151 454 113,07 euroa, josta tilikauden voitto on 22 336 157,82 euroa.

Koronapandemian vuoksi Euroopan keskuspankki (EKP) antoi 15. joulukuuta 2020 suosituksen valvomilleen pankeille noudattaa syyskuun 2021 loppuun asti äärimmäistä varovaisuutta päättäessään osingonjaosta.

Vaikka Kuntarahoituksen taloudellinen asema on vahva ja vakaa, ja vaikka koronapandemian negatiiviset vaikutukset konsernin tulokseen ja vakavaraisuuteen ovat olleet vähäiset, Kuntarahoituksen hallitus on päättänyt noudattaa edellä mainittua EKP:n suositusta. Hallitus ehdottaa tämän vuoksi varsinaiselle yhtiökokoukselle seuraavaa valtuutusta:

Yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään osingosta ja sen maksuajankohdasta, yhdessä tai useammassa erässä, ja huomioiden voimassa olevat viranomaissuositukset. Hallitus ehdottaa, että se voi yhtiökokouksen valtuuttamana päättää maksaa osinkoa enintään 0,52 euroa osakkeelta, yhteensä enintään 20 313 174,96 euroa. Valtuutus on voimassa Kuntarahoituksen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkamiseen saakka.

EKP:n tällä hetkellä voimassa olevan suosituksen mukaisesti hallitus aikoo pidättäytyä päättämästä osingonmaksusta tämän valtuutuksen perusteella 30. syyskuuta 2021 saakka.

Kuntarahoitus julkistaa hallituksen mahdollisesti tekemät osingonmaksuun liittyvät päätökset erikseen ja vahvistaa samalla osingon täsmäytys- ja maksupäivät. Mahdollinen osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkittynä yhtiön ylläpitämään osakasluetteloon.

Kuntarahoitus ylittää merkittävästi kaikki yhtiölle asetetut vakavaraisuusvaatimukset. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen arvion mukaan vaaranna pääomavaateiden täyttämistä tai yhtiön maksuvalmiutta.

Kuntarahoitus Oyj

Lisätietoja:

Esa Kallio, toimitusjohtaja, puh. 050 337 7953

Harri Luhtala, johtaja, talous, puh. 050 592 9454

Konsernin tulos

TULOSLASKELMA (1 000 €)

	11.–31.12.2020	11.–31.12.2019
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	532 935	766 581
Korkokulut ja vastaavat kulut	-278 814	-526 326
Korkokate	254 121	240 255
Palkkiotuotot	2 834	3 490
Palkkiokulut	-5 066	-4 235
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-7 790	-33 373
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-3	114
Suojauslaskennan nettotulos	4 183	-19 097
Liiketoiminnan muut tuotot	127	135
Hallintokulut	-33 004	-32 268
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-5 794	-6 183
Liiketoiminnan muut kulut	-14 610	-17 626
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	-857	28
Liikevoitto	194 141	131 239
Tuloverot	-38 840	-26 307
Tilikauden tulos	155 301	104 932

LAAJA TULOSLASKELMA
(1000 €)

	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Tilikauden tulos	155 301	104 932
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi		
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-16 551	10 325
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-15 564	17 299
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	112	308
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä, netto	-	-90
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-62	-17
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	6 413	-5 545
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-25 652	22 181
Tilikauden laaja tulos	129 649	127 113

Konsernin tase

KONSERNIN TASE (1 000 €)

	31.12.2020	31.12.2019
Varat		
Käteiset varat	5 565 801	4 909 338
Saamiset luottolaitoksilta	1 841 853	818 323
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 022 325	24 798 432
Saamistodistukset	5 763 214	5 716 318
Osakkeet ja osuudet	27	9 797
Johdannaissopimukset	2 358 163	2 244 997
Aineettomat hyödykkeet	17 346	14 704
Aineelliset hyödykkeet	10 364	9 041
Muut varat	259 785	170 359
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	203 547	242 450
Varat yhteensä	44 042 426	38 933 758

KONSERNIN TASE
(1 000 €)

	31.12.2020	31.12.2019
Velat ja oma pääoma		
Velat		
Velat luottolaitoksille	2 001 478	1 178 256
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 884 026	3 862 053
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	32 911 906	29 983 585
Johdannaissopimukset	2 860 570	1 762 010
Varaukset ja muut velat	247 021	116 374
Siirtovelat ja saadut ennakot	152 398	180 917
Laskennalliset verovelat	279 906	256 241
Velat yhteensä	42 337 306	37 339 436
Oma pääoma		
Osakepääoma	42 583	42 583
Vararahasto	277	277
Käyvän arvon rahasto - sijoitukset	847	807
Oman luottoriskin rahasto	-255	12 985
Suojauskustannusrahasto	15 624	28 075
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	1 258 224	1 121 774
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	1 357 666	1 246 868
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	347 454	347 454
Oma pääoma yhteensä	1 705 120	1 594 321
Velat ja oma pääoma yhteensä	44 042 426	38 933 758

Vakavaraisuus

OMAT VARAT, KONSERNI JA EMOYHTIÖ (1 000 €)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	1328 150	1218 199	1326 084	1216 578
Vähennykset ydinpääomasta	-51 338	-55 747	-51 350	-55 763
Ydinpääoma (CET1)	1276 812	1162 452	1274 733	1160 816
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	347 454	347 454	349 388	348 896
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	347 454	347 454	349 388	348 896
Ensisijainen pääoma (T1)	1624 265	1509 906	1624 121	1509 712
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-	-	-
Omat varat yhteensä	1624 265	1509 906	1624 121	1509 712

VAKAVARISUUDEN TUNNUSLUVUT, KONSERNI JA EMOYHTIÖ	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
CET1-vakavaraisuus, %	104,3	83,1	107,1	85,0
Tier 1 -vakavaraisuus, %	132,7	107,9	136,5	110,5
Kokonaisvakavaraisuus, %	132,7	107,9	136,5	110,5

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS, KONSERNI (1 000 €)	31.12.2020		31.12.2019	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	46 448	580 596	61 038	762 976
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	-	0	-	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	458	5 721	289	3 613
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	718	8 975	-	0
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	-	0	323	4 043
Saamiset laitoksilta	30 970	387 121	37 847	473 090
Katetut joukkolainat	12 243	153 037	20 676	258 456
Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	84	1 049
Muut erät	2 059	25 742	1 818	22 724
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonoinnivaaririski (CVA VaR), standardimenetelmä	18 470	230 876	17 085	213 561
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	32 976	412 196	33 841	423 016
Yhteensä	97 893	1 223 668	111 964	1 399 553

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS, EMOYHTIÖ (1 000 €)	31.12.2020		31.12.2019	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	46 522	581 522	61 090	763 631
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	-	0	-	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	458	5 721	289	3 613
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	718	8 975	-	0
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	-	0	323	4 043
Saamiset laitoksilta	30 956	386 946	37 833	472 917
Katetut joukkolainat	12 243	153 037	20 676	258 456
Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	84	1 049
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	131	1 639	131	1 639
Muut erät	2 016	25 203	1 753	21 912
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	18 470	230 876	17 085	213 561
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	30 190	377 380	31 081	388 508
Yhteensä	95 182	1 189 778	109 256	1 365 700

Tunnusluvut

Kuntarahoitus-konserni määrittelee vaihtoehtoiset tunnusluvut (*Alternative Performance Measures, APM*) tunnusluvuiksi, joita ei ole määritetty IFRS-standardeissa tai vakavaraisuussäännöksissä (*CRD/CRR*). Vaihtoehtoiset tunnusluvut parantavat vertailukelpoisuutta saman toimialan yritysten ja eri raportointikausien välillä ja tarjoavat arvokasta tietoa taloudellisten raporttien lukijoille. Vaihtoehtoiset tunnusluvut tarjoavat johdonmukaisen perustan tilikausien tulosten vertaamiseen ja konsernin suorituskyvyn arviointiin. Ne ovat myös tärkeä osa konsernin johdon asettamien operatiivisten tavoitteiden asettamista ja seurantaa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut esitetään konsernin taloudellisessa raportoinnissa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (*European Securities and Markets Authority, ESMA*) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamien ohjeiden mukaisesti.

Kuntarahoitus-konserni ei ole koronapandemian vaikutusten takia tehnyt muutoksia olemassa oleviin vaihtoehtoisiin tunnuslukuihin tai ottanut käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja.

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ /PERUSTELU
LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.–31.12.2020

1.1.–31.12.2019

Korkokate	Korkotuotot rahoitusvaroista ja korkokulut rahoitusveloista kirjataan korkokatteeseen. Konsernin liiketoiminnan tuotoista suurin osa muodostuu korkokatteesta.	Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing) Korkokulut ja vastaavat kulut	533 -279	767 -526
		Korkokate	254	240
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	IFRS 9 -standardin käyttöön oton myötä aikaisempaa enemmän konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikä lisää konsernin tulosvolatiliteettia merkittävästi. Eri raportointikausien ja yritysten liiketoiminnan tuloksellisuuden vertailtavuuden parantamiseksi on usein tarpeen raportoida konsernin tulosta ja siihen liittyviä tunnuslukuja ilman realisoitumattomia käypien arvojen muutoksia.	Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Suojauslaskennan nettotulos	-7 4	-35 -19
		Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-3	-54
Liikevoitto	Liikevoitto kuvaa konsernin liiketoiminnan tulosta ennen veroja.	Liikevoitto	194	131
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan ansaintakykyä.	Liikevoitto -Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	194 -3	131 -54
		Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	197	186
Tuotot	Tuotot kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jakajana käytettyä (palkkiokuluilla oikaistua) erää, joka kuvaa konsernin kaikkia tuottoja ml. korkokate.	Korkokate Palkkiotuotot Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Suojauslaskennan nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	254 3 -8 0 4 0	240 3 -33 0 -19 0
		Tuotot	253	192

• • •

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

Tuotot ilman
realisoitumattomia
käyvän arvon
muutoksia

MÄÄRITELMÄ /PERUSTELU

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvastaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan tuottoja, joista merkittävin on korkokate.

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

Tuotot
-Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

1.1.–31.12.2020 1.1.–31.12.2019

Muut tuotot

Muut tuotot pitävät sisällään kaikki konsernin muutot tuotot, pl. korkokate ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset.

Palkkiotuotot
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, realisoituneet
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot

Muut tuotot

Kulut

Kulut kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jaettavana (pl. palkkiokulut) käytettyä erää, joka kuvaa konsernin kaikkia liiketoiminnan kuluja.

Palkkiokulut
Hallintokulut
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Liiketoiminnan muut kulut

Kulut

Kulu-tuottosuhte

Kulu-tuottosuhte on rahoitustoimialalla vakiintunut tunnusluku kulujen ja tuottojen välisen suhteen arvioimiseksi. Suhdeluku antaa sijoittajille vertailukelpoisen kuvan konsernin toiminnan kustannustehokkuudesta.

Kulut (pl. palkkiokulut)
÷ Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot)

Kulu-tuottosuhte

Kulu-tuottosuhte ilman
realisoitumattomia
käyvän arvon
muutoksia

Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia antaa kulu-tuottosuhdetta tarkemman kuvan konsernin operatiivisesta tehokkuudesta, koska se ei huomioi realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta kulu-tuottosuhteeseen. Tunnusluvun käyttö on yleistynyt taloudellisessa raportoinnissa IFRS 9 -standardin käyttöön oton myötä, koska tuottojen volatilitteetti on kasvanut johtuen rahoitusinstrumenttien realisoitumattomista tulosvaikutteisesti kirjattavista käyvän arvon muutoksista. Tunnusluku parantaa vertailukelpoisuutta eri raportointikausien ja yritysten välillä.

Kulut (pl. palkkiokulut)
÷ (Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot)
- Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset)

Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

	253	192
	-3	-54
	257	246
	3	3
	-1	2
	0	0
	0	0
	2	6
	5	4
	33	32
	6	6
	15	18
	58	60
	53	56
	248	187
	0,2	0,3
	53	56
	248	187
	-3	-54
	0,2	0,2

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**
Miljoonaa euroa

Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen

MÄÄRITELMÄ /PERUSTELU

Tunnusluku kuvaa kauden realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta konsernin laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen.

Uusi luotonanto

Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusmittari (KPI). Tunnusluku sisältää uuden nostetun antolainauksen ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.

Pitkäaikainen uusi varainhankinta

Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan aktiivisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusmittari (KPI). Tunnusluku sisältää yli vuoden mittaisen tilikauden aikana tehdyn uuden varainhankinnan ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS
1.1.–31.12.2020 1.1.–31.12.2019

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, tulosvaikutteiset	-3	-54
Tulosvaikutteisesti kirjatut verot realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista	1	11
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos verojen jälkeen	-13	8
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos verojen jälkeen	-12	14
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista verojen jälkeen	0	0
Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	-28	-21
Uusi luotonanto	4 764	3 175
Pitkäaikainen uusi varainhankinta	10 966	7 385

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ /PERUSTELU
LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS
31.12.2020
31.12.2019

Oman pääoman tuotto (ROE), %	ROE mittaa konsernin pääoman käytön tehokkuutta. Tunnuslukua käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	194 -39 1 650	131 -26 1 540
Oman pääoman tuotto (ROE), %			9,4 %	6,8 %
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Konsernin käyttämä strateginen mittari. Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten pois lukeminen parantaa ROE:n vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	197 -39 1 650	186 -37 1 540
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			9,6 %	9,6 %
Koko pääoman tuotto (ROA), %	ROA mittaa konsernin investointien tehokkuutta. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	194 -39 41 488	131 -26 37 305
Koko pääoman tuotto (ROA), %			0,4 %	0,3 %
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten pois lukeminen parantaa ROA:n vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	197 -39 41 488	186 -37 37 305
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			0,4 %	0,4 %
Omavaraisuusaste, %	Omavaraisuusaste on vakavaraisuussuhdetta kuvaava tunnusluku, joka mittaa oman pääoman rahoittamaa varojen määrää. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten välistä vertailtavuutta.	(Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus ÷ Taseen loppusumma) x100	1 705 44 042	1 594 38 934
Omavaraisuusaste, %			3,9 %	4,1 %
Lainakanta	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasteomittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Leasing	28 022 1 091	24 798 828
Lainakanta			26 931	23 970

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

	MÄÄRITELMÄ /PERUSTELU	LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS	31.12.2020	31.12.2019
Pitkäaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä Pitkäaikainen asiakasrahoitus	28 022 28 022	24 798 24 798
Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI), jossa realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on haluttu eliminoida, jotta varsinaiset asiakasrahoituksessa tapahtuneet muutokset käyvät ilmi tunnusluvusta.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	28 022 -511 27 511	24 798 -340 24 458
Lyhytaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Saamistodistukset, kuntatodistukset ja kuntayritystodistukset Lyhytaikainen asiakasrahoitus	1 310 1 310	804 804
Varainhankinnan kokonaismäärä	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Velat luottolaitoksille Velat yleisölle ja julkisyhteisöille Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat Yhteensä - Saadut lisävakuudet (CSA-vakuudet) Varainhankinnan kokonaismäärä	2 001 3 884 32 912 38 797 -658 38 139	1 178 3 862 29 984 35 024 -1 095 33 929
Kokonaislikviditeetti	Johdon raportoinnissa konsernin maksuvalmiuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Saamistodistukset -Lyhytaikainen asiakasrahoitus Osakkeet ja osuudet Arvopaperisijoitukset yhteensä Käteiset varat Muut talletukset Muut sijoitukset yhteensä Kokonaislikviditeetti	5 763 -1 310 0 4 453 5 566 70 5 636 10 089	5 716 -804 10 4 922 4 909 51 4 960 9 882

**MUUT
TUNNUSLUVUT**
Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

11.-31.12.2020 11.-31.12.2019

Liikevaihto Määritelty IAS 1 -standardissa. Liikevaihtoa ei esitetä konsernin tuloslaskelmassa omana eräänään, minkä vuoksi konserni esittää laskentakaavan ja täsmäytyksen tunnuslukutaulukossa.

Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing)
Palkkiotuotot
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
Suojauslaskennan nettotulos
Liiketoiminnan muut tuotot

533	767
3	3
-8	-33
0	0
4	-19
0	0

Liikevaihto

532 718

31.12.2020 31.12.2019

Maksuvalmiusvaatimus (LCR), % Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).

(Likvidit varat
÷ (Likviditeetin ulosvirtaukset – likviditeetin sisäänvirtaukset stressitilanteessa)) x100

9 229	8 291
3 490	1 928

Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %

264,4 % 430,2 %

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), % Ennen uuden vakavaraisuusasetuksen (CRR II) voimaantuloa NSFR perustuu EU 1024/2013 Artiklan 4 mukaiseen tiedonantoon ja laskenta on Basel III NSFR -ohjeistuksen mukainen.

(Pysyvän varainhankinnan erät (ASF)
÷ Pysyvää varainhankintaa edellyttävät erät (RSF)) x100

30 883	26 179
26 539	22 518

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %

116,4 % 116,3 %

CET1-vakavaraisuus, % Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).

(Ydinpääoma (CET1)
÷ Riskipainotetut saamiset) x100

1 277	1 162
1 224	1 400

CET1-vakavaraisuus, %

104,3 % 83,1 %

			31.12.2020	31.12.2019
Tier 1 -vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 624 1 224	1 510 1 400
		Tier 1 -vakavaraisuus, %	132,7 %	107,9 %
Kokonais- vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Omat varat yhteensä ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 624 1 224	1 510 1 400
		Kokonaisvakavaraisuus, %	132,7 %	107,9 %
Vähimmäis- omavaraisuusaste, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Vastuiden kokonaismäärä) x100	1 624 42 100	1 510 37 982
		Vähimmäisomavaraisuusaste, %	3,9 %	4,0 %
CET1-vakavaraisuus (CRR II alustava), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa CRR II, joka tulee voimaan 6/2021.	(Ydinpääoma (CET1) ÷ Riskipainotetut saamiset (CRR II alustava)) x100	1 277 1 265	
		CET1-vakavaraisuus (CRR II alustava), %	100,9 %	
Vähimmäisoma- varaisuusaste (CRR II alustava), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa CRR II, joka tulee voimaan 6/2021.	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Vastuiden kokonaismäärä (CRR II alustava)) x100	1 624 12 122	
		Vähimmäisomavaraisuusaste (CRR II alustava), %	13,4 %	

Kuntarahoitus Oyj on Suomen suurimpia luottolaitoksia: yhtiön tase on noin 44 miljardia euroa. Kuntarahoituksen omistavat kunnat, Keva ja Suomen valtio.

Kuntarahoituksen tehtävänä on rakentaa vastuullisesti parempaa tulevaisuutta yhdessä asiakkaiden kanssa. Yhtiön asiakkaita ovat Suomen kunnat, kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä yleishyödylliset asuntoyhteisöt. Asiakkaamme rahoittavat Kuntarahoituksen tarjoamalla rahoitusratkaisulla ympäristön kannalta kestäviä ja yhteiskunnallisesti vastuullisia kohteita, kuten julkisen liikenteen hankkeita, kestäväää rakentamista, sairaaloita ja terveyskeskuksia, päiväkoteja ja kouluja sekä erityisryhmien asumista.

Kuntarahoituksen asiakaskunta on kotimaista, mutta toimintaympäristö on globaali. Yhtiö on aktiivisin suomalainen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija kansainvälisillä pääomamarkkinoilla sekä ensimmäinen suomalainen vihreiden ja yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija. Kuntarahoituksen varainhankinnalla on Kuntien takauskeskuksen takaus.

Kuntarahoitus-konserniin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy.

Lue lisää: www.kuntarahoitus.fi

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi